

JAARGANG 20

MAART 2023

NR. 3 - 212

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Foutje, bedankt!

4 ABRAHAM OP DE PROEF GESTELD

Deel 3 - Genesis 12-25

6 NICODEMUS EN JOZEF VAN ARIMATHEA

Deel 1 - Johannes 3:1-21; 7:50-53; 19:38-42

8 ADVERTENTIE

8 HET LANGSTE EN HET KORTSTE WOORD

Hebreeën 3:7

9 WOORDSTUDIE

De afval, of de opname?

10 HET BOEK JESAJA

Deel 25 - De Heilige van Israël

11 JOJADA

Slot - Priester in Gods plan

Wanneer wij zijn afgedwaald, dan zullen wij later ook de oorzaak van dat afdwalen moeten onderkennen en ermee afrekenen.

12 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock [123rf.com](https://www.123rf.com), of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

FOUTJE, BEDANKT!

Jan Paul Spoor

Vorige maand ging er bij de verzending van ons internetmagazine iets mis met de link. Die was corrupt, en terecht werd dit gemeld. Ik heb toen opnieuw een mail verzonden met de juiste link, maar dit werd door velen niet direct gezien. En doordat de verzendlijst best lang is, kwamen er in de dagen daarna toch nog veel verzoekjes om de juiste link. Nogmaals sorry voor de overlast. Gelukkig hebben velen de tweede mail wel opgemerkt, of ze wisten dat de verzonden nummers ook altijd geplaatst worden op de webpagina van [Rechtstreeks](#) (zie de colofon). Ook onze provider deed maar eens navraag, waarom ik in korte tijd zoveel mail had verstuurd. Tja, dan zegt men wel eens: 'Foutje, bedankt!' (Rijk de Gooijer voor reclames van Reaal, in de jaren '90). Een uitspraak die vaak wordt gebruikt om een blunder toe te geven, nu dus bij deze...

Terwijl ik zo bezig ben en de link in de colofon test naar de pagina van Rechtstreeks, merk ik dat deze ook niet goed werkt. Ik krijg de melding 'Verboden'. Nog een foutje gevonden. Ik was vergeten dat de volledige link moet zijn: [.../rechtstreeks.php](#). Ja, dan werkt het niet. Zo zie je maar, het blijft mensenwerk. Het houdt je nederig, zou mijn vrouw zeggen.

Over de zoektocht van mensen naar geestelijke beproefdheid en volkomenheid kunnen we in dit nummer

lezen in de artikelen over Abram en Nicodemus en Jozef van Arimathea. Abram die niet wilde dat men van hem zou kunnen zeggen: 'De koning van Sodom heeft Abram rijk gemaakt!' En Nicodemus die de eerste stap zet om een echte volgeling van de Heere Jezus te worden, om Zijn discipel te zijn en bij Hem te horen. In het verborgen weliswaar, maar toch!

Een grappig stukje vond ik dat van het kortste en het langste woord op [bladzijde 8](#). Het zet je zomaar even aan het denken. Klik maar op de titel in de inhoudsopgave in de pdf, dan schiet je zo ernaar toe; en klikken op de cirkel aan het eind van het artikel brengt je weer [terug](#). Dit werkt natuurlijk niet als je Rechtstreeks afdruckt en op die manier leest. Gerard Kramer heeft deze keer een WoordStudie over het Griekse woord 'apostasia', en de vraag of dit iets met de afval of met de opname te doen heeft.

Ger de Koning heeft het ditmaal over Jesaja 58 en 59. Hij zegt aan het begin van het artikel: 'Het lijkt erop dat het volk zijn best doet om het God naar de zin te maken ... Je zou, toegepast op onze tijd, zeggen dat het mensen zijn die graag christelijke samenkomsten bezoeken en ook thuis godsdienstig bezig zijn. Maar het is duidelijk dat hun hart er helemaal niet bij betrokken is. Ze klagen erover dat ze zo weinig van Gods zegen in hun leven merken, waarop ze toch recht hebben vanwege hun geweldige inzet voor Hem en hun belangstelling voor Zijn dingen, zo vinden zij'.

Als laatste het slot van het artikel van Kris Tavernier over de priester Jojada. Jojada krijgt van Heere grote eer bewezen bij zijn overlijden. Hij heeft trouw gehandeld tijdens zijn leven en zich er altijd voor ingezet om het beste voor het volk en het huis van God te zoeken. Maar van de koning die hij tijdens zijn leven onder zijn hoede had, krijgt hij na zijn overlijden bij wijze van spreken stank voor dank.

Streven naar volmaaktheid, daar spreekt Paulus ook over in de brief aan de Filippenzen (zie het kader hieronder). Wij weten best wel dat we niet volmaakt zijn, of al tot de volmaaktheid zijn gekomen. Het is het jagen, het zich uitstrekken, naar de volmaaktheid waartoe Paulus oproept. We weten dat we een hemelse roeping hebben en in de Heere Jezus volmaakt zijn. Voor nu, als we dit doel hebben, laten we in dit spoor verder wandelen. Het ene is jagen naar, het andere is bedachtzaam wandelen. Hopelijk was ik nu bedachtzaam en kunt u in dit nummer geen foutjes meer vinden. Een hartelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor

Niet dat ik het al verkregen heb of al volmaakt ben; maar ik jaag ernaar, of ik het ook mocht grijpen, omdat ik door Christus Jezus ook gegrepen ben. Broeders, ik houd het er niet voor, het zelf gegrepen te hebben, maar een ding doe ik: terwijl ik vergeet wat achter is en mij uitstrek naar wat voor is, jaag ik in de richting van het doel naar de prijs van de hemelse roeping van God in Christus Jezus. Voor zover wij dan volmaakt zijn, laten wij zo gezind zijn; en als u anders gezind bent, God zal u ook dat openbaren. Waartoe wij echter gekomen zijn, laten wij in hetzelfde spoor verder wandelen' (Fil. 3:12-16).

ABRAHAM OP DE PROEF GESTELD

DEEL 3 - GENESIS 12-25

P. Fuzier

De veldslag van de koningen

Abram, pelgrim in het land, die de gemeenschap met God genoot en woonde bij de eiken van Mamre, werd bewaard door Hem op Wie hij vertrouwde (vgl. Ps. 16:1, 4-6). Toen er strijd ontstond tussen een aantal koningen, kon hij daarover verdriet hebben, maar hij stond erbuiten. De gelovige moet zich niet bemoeien met de strijd van de machthebbers in de wereld; daarmee heeft hij niets te maken. Toen Abram op de goede plek was, was God machtig hem te bewaren voor gevaren. Heel anders is het gesteld met de wereldsgezinde of aardsgezinde christen, die zoals Lot in de steden van de vlakte woont. Lot had zijn tent eerst opgeslagen tot bij Sodom (Gen. 13:12). Hij werd tegen zijn zin betrokken bij de strijd. Als de strijd in deze wereld ons soms dicht nadert en wij op de een of andere manier ervan te lijden hebben, laten wij ons dan afvragen of dit niet komt doordat wij op Lot lijken in plaats van op Abram. Wat zoeken wij? Lot had de hele vlakte van de Jordaan gekozen. Hij vond er gevangenschap en ook het verlies van zijn bezittingen, want hij woonde in Sodom (Gen. 14:12).

Daarin zien wij de tucht van God ten opzichte van Lot. Hij had de rechtvaardige Lot lief, en wilde hem uit Sodom verwijderen. Helaas heeft deze tucht geen vrucht afgeworpen. Lot keerde weer terug naar Sodom. Genesis 19 toont ons wat God heeft moeten doen om hem daar weg te halen op het ogenblik dat het oordeel op de schuldige stad viel. Wat een waarschuwing voor ons! Het was ook een beproeving voor Abram. Ging hij soms redeneren: 'Lot heeft de vlakte van de Jordaan gekozen. Nu plukt hij de vruchten hiervan. Ik kan mijzelf gelukkig prijzen dat ik naar God heb geluisterd en bewaard gebleven ben'.

Maar dat zou een gebrek aan liefde zijn geweest. Toen zijn neef gevangengenomen was, trok hij dadelijk erop uit met driehonderdachtien geoefende mannen. Maar wat hadden die te betekenen tegenover de vier verenigde legers van de koningen, die al vijf koningen verslagen hadden? Naar menselijke gedachten was het dwaas zo'n ongelijke strijd aan te gaan. Maar Abrams geloof rekende op God en daardoor wist hij dat hij niet teleurgesteld zou worden. Hij wist dat de macht van God onmetelijk was, veel groter dan de menselijke overmacht. En hij bracht al de bezittingen terug, ook zijn neef Lot en diens gezin (Gen. 14:1-16). Ook nu had het geloof van Abram overwonnen in de beproeving.

Het aanbod van de koning van Sodom

'Toen trok de koning van Sodom hem tegemoet (...) naar het dal Sjava, dat is het Koningsdal' (Gen. 14:17). Hij had voor Abram een koopje, een mooi aanbod. Maar voordat

dit gebeurde, kwam God in de persoon van Melchizedek¹ voedsel en vreugde brengen – voorgesteld in het brood en de wijn. God weet wie we zijn, wat maaksel wij zijn (Ps. 103:13-14). Terwijl Hij ons leidt van de ene beproeving naar de andere, versterkt Hij ons geloof, geeft ons het nodige voedsel en verheugt onze harten met een vreugde die de wereld niet kan geven. Maar Melchizedek bracht Abram ook de zegen van God de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde. Hij loofde God de Allerhoogste, Die aan Abram de overwinning had gegeven; en Abram gaf hem van alles een tiende deel (Gen. 14:17-20; Hebr. 7:9-10).

Op die manier werd Abram door God voorbereid op een nieuwe beproeving, die veel listiger en gevaarlijker was dan de voorgaande. De vijand gebruikt allerlei listen om een trouwe gelovige te laten struikelen. De koning van Sodom zei: '*Geef mij de mensen, maar houd de bezittingen voor uzelf*'. Dit aanbod openbaarde wat er in het hart van Abram leefde. Hij was zojuist door de priester Melchizedek gezegend namens God de Allerhoogste. Had hij dan behoefte aan de dingen die Sodom hem kon bieden? Nee, Abram weigerde dit alles met een heilige geestkracht. Niets wilde hij nemen. Men zou van hem niet kunnen zeggen: de koning van Sodom heeft Abram rijk gemaakt!

Als de koning van Sodom hem rijk had gemaakt, zou Abram hebben getoond dat God niet *alles* voor hem was. Hij zou in zekere mate onder de invloed zijn gekomen van de koning van wie hij geschenken had gekregen. Hij had in ieder geval verplichtingen tegenover hem gekregen. Is het voor ons voldoende 'gezegend te zijn met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus' (Ef. 1:3)? Hebben wij genoeg aan de hulp van het priesterschap van Christus, de ware Melchizedek, Die ons voedsel en vreugde komt brengen? Als wij de goederen of de gunst van mensen najagen, lijkt dat niet op het aannemen van het aanbod van de koning van Sodom? Zelfs een draad of een schoenriem is voldoende om ons in een verkeerde positie te brengen. Als God ons hierin beproeft, hoe gedragen wij ons dan? Laten wij het voorbeeld van Abram volgen.

Deze beproeving lijkt veel op de tweede verzoeking van Christus in Lukas 4:5-8. Daar ging het niet om de *behoeften* van de hemelse Mens tijdens Zijn omwandeling op aarde, maar om de *rechten* die Hij in de toekomst zal hebben op de aarde. De aarde wordt dan niet gezien zoals tijdens de eerste verzoeking, nl. als een *woestijn*, maar als de *erfenis* (Ps. 2:8). Nu is de erfenis nog in handen van de onrechtmatige eigenaar. Dat is zo, zelfs al zegt de satan: 'zij is mij gegeven', als hij spreekt over de heerlijkheid van de koninkrijken. Voor de gelovige is het een tijd van afwachten. Door het werk op het kruis heeft de Zoon des mensen Zijn rechten op de erfenis herkreten. Spoedig zal Hij die uitoefenen.

De satan, die zijn heerschappij over de wereld waarvan hij nu de overste is, probeerde te behouden, wilde de koninklijke heerlijkheid aanbieden *zonder* het kruis – net zoals hij dit werk wilde verhinderen. Hij eiste de hulde van de Koning. De volmaakte Mens verwierp de verzoeking. Hij weigerde iets van de satan te ontvangen, net zoals Abram dit weigerde van de koning van Sodom. '*U zal ik al deze macht en hun heerlijkheid geven*', sprak de duivel. De koning van Sodom zei: '*Maar houd de bezittingen voor uzelf*'. Het is in feite dezelfde verzoeking, ze komt uit dezelfde bron. De man van het geloof behaalde de overwinning. Abram in zijn

1) Melchizedek = koning van de gerechtigheid

De ontmoeting tussen Abram en Melchizedek (schilderij circa 1625 door Peter Paul Rubens)

tijd, en de overste Leidsman en Voleinder van het geloof in de dagen van Zijn vlees. Wat een voorbeeld voor ons!

Na deze dingen kreeg Abram de woorden van Genesis 15:1 te horen: *'Wees niet bevreesd, Abram! Ik ben voor u een Schild, uw Loon zeer groot'*. Had Abram bang moeten zijn voor de koningen die Lot vasthielden, terwijl de HEERE zijn Schild was? Had hij iets kunnen wensen van de koning van Sodom, terwijl de HEERE zijn grote Loon was?

De raad van Sarai

De beproevingen in de verschillende gebeurtenissen van Genesis 13 en 14 heeft Abram doorstaan en hij heeft gereageerd in overeenstemming met Gods gedachten. Maar er zijn ook tekortkomingen in het leven van de trouwste gelovige. Genesis 16 laat zien dat hij luisterde naar de stem van Sarai². Het ongeduld van het natuurlijke hart werd openbaar. Abram had een belofte gekregen en hij had God geloofd (Gen. 15:4-6). Maar tussen het ogenblik dat de belofte werd gedaan, en dat zij werd gerealiseerd, verliep veel tijd. Het geloof en geduld van Abram werd daardoor op de proef gesteld. Abram faalde op dit laatste punt. Ongetwijfeld ontbreekt ons allemaal *geloof*, maar we hebben waarschijnlijk nog minder *geduld*! In vele omstandigheden van ons leven laten wij zien dat ons geloof zwak is. De Heer zou ook tegen ons kunnen zeggen: *'Waarom bent u angstig, kleingelovigen?'* (Matt. 8:26). Maar hoe zwak ons geloof ook is, wij twijfelen niet eraan dat de Heere Zijn beloften zal vervullen. Wat ons vooral ontbreekt is *geduld*. Wij willen direct krijgen wat Hij ons pas veel later wil geven.

De geschiedenis van Abram is dan ook bijzonder leerzaam voor ons. Hij heeft God geloofd en dat werd hem tot gerechtigheid gerekend. Er werd hem een erfgenaam beloofd, en zijn nageslacht zou zijn als de sterren aan de hemel, ontelbaar. Maar de vervulling van de belofte liet op zich wachten. Abram had geen kind, zijn ongeduld werd openbaar. Op aanraden van Sarai kwam hij bij Hagar, de Egyptische slavin. Er werd een zoon geboren, Ismaël. Maar door hem zou de belofte niet worden vervuld. Integendeel, de zoon van de slavin werd een probleem in het huis van Abram. Niet alleen werd Sarai door Hagar veracht, maar

Hagar was ook een probleem voor Abram. Later zou Ismaël Izak bespotten en zou Abram worden genoodzaakt om Hagar en Ismaël te verjagen (Gen. 16:4-5; 21:9-11). Zelfs als wij niet twijfelen dat God Zijn beloften zal vervullen, zal ons ongeduldige vlees – dat de vervulling wil bespoedigen – ons veel moeite geven.

In de brief aan de Hebreëen wordt aan deze tekortkoming van Abram stilzwijgend voorbijgegaan. Hij staat daar als een groot voorbeeld. Wij worden daar vermaand om navolgers te zijn van hen die door geloof en geduld de beloften beërven (Hebr. 6:12). En wanneer wordt gezegd dat Abram de belofte verkreeg, dan wordt niet zijn *geloof* bedoeld maar zijn *geduld*. *'Door geduld te hebben, verkreeg hij de belofte'* (Hebr. 6:15). Dit onderwijs steunt op wat hierboven gezegd is over geloof en geduld. Ons hart houdt niet van geduld. De beproeving wordt dan ook door God toegelaten om de eigen wil te breken, de wil van het natuurlijke hart om de vervulling van de beloften te verhaasten. *'Wij weten dat de verdrukking volharding werkt'* (Rom. 5:3). *'U weet dat de beproefdheid van uw geloof volharding bewerkt'* (Jak. 1:3). *'Zie, wij prijzen hen gelukkig die volhard hebben. U hebt van de volharding van Job gehoord en hebt uit het einde van de Heere gezien dat de Heere vol genegenheid en ontfermend is'* (Jak. 5:7-11).

Als de apostel de gelovige Hebreëen het voorbeeld van Abram voorhoudt, die geduld heeft geoefend en de belofte heeft verkregen, dan doet hij dit om hen aan te moedigen navolgers te zijn van hen die door geloof en geduld de beloften beërven. Ze hebben volharding nodig, opdat ze na de wil van God gedaan te hebben de belofte kunnen verkrijgen (Hebr. 10:36). Tijdens de Grote Verdrukking zullen de heiligen aangemoedigd worden met geloofsvertrouwen en volharding op het ogenblik van de verlossing te wachten (Openb. 13:10; 14:12). Dat staat niet alleen voor hen geschreven, maar ook voor ons.

Het ontbreken van volharding in het geloof zal altijd verootmoedigende ervaringen tot gevolg hebben. Dat heeft Abram, die toen Abraham heette, ondervonden na de geboorte van Ismaël. Toen de HEERE tegen hem zei dat hij uit Sara een zoon zou krijgen, Izak, door wie de beloften zouden worden vervuld, werd hij bevreesd. Hij riep uit: *'Och, zou Ismaël voor Uw aangezicht mogen leven'* (Gen. 17:15-22).

2) Sarai = mijn prinses

NICODEMUS EN JOZEF VAN ARIMATHEA

DEEL 1 - JOHANNES 3:1-
21; 7:50-53; 19:38-42

Hugo Bouter

1. Opnieuw geboren

We zingen graag over wat de Heere Jezus allemaal voor ons betekent: dat Hij ons leven is, dat Hij het offer is, dat we vast aan Hem verbonden zijn. Het is fijn om zulke liederen van toewijding aan de Heer te zingen: 'Nu wil ik heel mijn leven volkomen aan U geven, daar U mij eerst hebt liefgehad'. 'Aan U wil ik slechts denken'. Je zou haast zeggen: dat is het leven van een christen in optima forma, zoals het echt zou moeten zijn. Maar we zijn lang niet altijd op dit niveau als gelovigen. In de drie plaatsen die we gelezen hebben in het Johannesevangelie zien we de stappen van geestelijke groei die een gelovige meemaakt: de groei die we als discipelen doormaken, zodat we op de plek komen waar Hij ons wil hebben en we ons leven helemaal toewijden aan Hem en aan Hem slechts willen denken.

En dit nieuwe leven – 'U bent o Heer, mijn leven' – begint met de wedergeboorte, oftewel de nieuwe geboorte. Dat is de enige weg om een discipel van Christus te worden, om Hem toe te behoren en Zijn eigendom te kunnen worden. De Heer zegt Zelf: Wat uit het vlees geboren is, is vlees (Joh. 3:6). En de apostel Paulus zegt in de Romeinenbrief: Wat het vlees bedenkt, dus wat de mens uit zichzelf denkt en doet, dat is *vijandschap* jegens God (Rom. 8:7). Het vlees is onverbeterlijk, het verzet zich tegen God. Paulus zegt dan ook: het onderwerpt zich niet aan de wet van God. Maar God heeft hiervoor een oplossing gevonden in de dood en de opstanding van Christus. Hij heeft een einde gemaakt aan dat zondige vlees, dat onverbeterlijk is, aan de oude mens als kind van Adam. Onze oude mens is met Christus gekruisigd.

Je zou kunnen zeggen dat God vierduizend jaar lang die mens op de proef heeft gesteld om te kijken of er iets goeds uit tevoorschijn zou kunnen komen, 2000 jaar zonder wet en 2000 jaar voor Israël onder de wet. Want telkens opnieuw, elke generatie weer, werd de mens op de proef gesteld en werd hij als het ware getest, om te kijken wat er in hem leefde. En telkens weer opnieuw zien we in het leven van de oudtestamentische heiligen dat zij op de een of andere manier faalden, dat de toewijding aan de dienst van de Heere niet volkomen was. Denken we maar aan het leven van een vrome koning als Hizkia, die de Heere trouw heeft gediend, die zelfs een wonderbare genezing meemaakte en vijftien jaar kreeg toegevoegd aan zijn leven. En toen heeft hij nog een prachtig danklied gedicht over het opgaan naar het huis van de Heere: 'de levende, de levende, die zal U loven, zoals ik heden doe'.

Daarna kwam er echter een keerpunt in zijn leven, want de Babyloniërs kwamen kijken om te zien wat er gebeurd was

en om een geschenk te brengen aan koning Hizkia. Maar toen faalde hij, doordat hij God niet de eer gaf voor alles wat er gebeurd is, en hij hun alles liet zien wat er in zijn huis was: de schatten en rijkdommen die hij verworven had. Hij toonde hun alles wat hij in zijn schatkamers had, alles wat er in zijn huis was. We lezen niet dat hij met die mensen opging naar het huis van de Heere om Hem te danken. Toen kwam er ook een oordeel van God. God zei tegen hem bij monde van de profeet: zij hebben alles gezien wat er in jouw huis was – deze Babyloniërs. Alles wat daarin is, zal naar Babel worden weggevoerd! En zo is het met zoveel vrome koningen misgegaan.

Zo is het ook als we aan het leven van de aartsvaders denken, Abraham, Izak en Jakob, dan blijkt dat zij telkens op de proef werden gesteld. Ondanks alle goede dingen, alle leerzame dingen die we in hun leven vinden, is er ook telkens iets van het vlees dat naar voren komt – dat ongehoorzaam is en zich verzet tegen de wil van God. Dan is er menselijk falen. En je zou kunnen zeggen: God heeft een radicale oplossing bedacht voor het probleem van de oude mens, die oude natuur die niet te verbeteren is. Dat lezen we dan ook in Romeinen 8:3, dat God Zelf dit probleem tot een oplossing heeft gebracht. Voor de wet was dit onmogelijk, doordat zij door het vlees krachteloos was. De wet was tweeduizend jaar lang gegeven om de mens op de proef te stellen en hem te helpen, om te kijken wat er in hem leefde. Maar de wet kon die oude mens ook niet helpen. Het was onmogelijk voor de wet van God, doordat zij door het vlees krachteloos was. Voor het zondige vlees was de wet machteloos om iets uit te richten en het te verbeteren. Maar God heeft, doordat Hij Zijn eigen Zoon in een gedaante gelijk aan het vlees van de zonde en voor de zonde heeft gezonden, de zonde in het vlees *veroordeeld*.

God heeft deze radicale oplossing bedacht, want de oude mens is met Christus gestorven. Hij is in de dood gegaan en veroordeeld als volkomen zondig en onverbeterlijk. De bevrijding van de macht van de zonde moeten we dan ook niet in onszelf zoeken. Wij kunnen onszelf niet verbeteren; ook als gelovigen kunnen we geen leven leiden dat aan God is toegewijd in eigen kracht, door onze eigen inspanning. Maar we moeten het ervoor houden en het gelovig aannemen dat de oude mens met Christus is gekruisigd, dat hij in het graf is verdwenen. En dat we nieuw leven hebben ontvangen in Christus, Die ons leven is. Dat is precies wat de nieuwe geboorte inhoudt, dat wij nieuw leven hebben ontvangen uit een andere bron, niet het leven dat van onze voorouders afkomstig was en dus eigenlijk al begon bij de eerste mens, Adam. Dat leven is het leven van de oude mens, die zich verzet tegen de wil van God.

Maar het nieuwe leven, dat is het leven van de Heer; dat is ook, zou je kunnen zeggen, Zijn eigen opstandingsleven. We vinden dat namelijk in het Johannesevangelie (Joh. 20:22). Hier blaast de Heere Jezus als de laatste Adam geestelijk leven in Zijn discipelen, en dat is een scheppingsdaad. Het is hetzelfde wat God deed met Adam, toen hij hem had gevormd uit het stof van de aarde. Maar hier is het op een veel hoger niveau, want de Heer blaast in Zijn discipelen en zegt tegen hen: 'Ontvang [de] Heilige Geest'. Dat is dit nieuwe leven, dat door de Heilige Geest in het hart van de gelovige wordt gewerkt. En daarom zegt de Heer ook tegen Nicodemus: Je moet opnieuw geboren worden, je moet geboren worden uit water en Geest. De Heilige Geest moet je een nieuw leven geven.

Dat is het leven van Christus, want Hij is ons leven (Kol. 3:4); en dat leven is opstandingsleven. Dit is zoals we lezen in de eerste brief van Johannes, het eeuwige leven. Het is een leven dat niet meer onderworpen is aan dood en graf. Een leven dat we in Christus bezitten en dat de dood heeft overwonnen. De Heilige Geest is de Oorsprong hiervan. Dit is de nieuwe geboorte uit water en geest. Het water is in de Bijbel een beeld van het waterbad van het Woord. Het is in veel grote kerken zo, dat men de leer hanteert van de wedergeboorte door middel van de doop. Dan veronderstelt men dat het water dat hier in Johannes 3 wordt genoemd het water van de doop is. Maar het doopwater, dat is duidelijk, kan geen zonden afwassen. Hiertoe is het water nodig van het Woord van God, het Woord zoals het toegepast wordt door de werking van de Heilige Geest.

Alleen daardoor kunnen wij opnieuw geboren worden. Er zijn onlangs twee jonge mensen gedoopt, en wij hebben gezien hoe ze ondergingen in het water en weer tevoorschijn kwamen. Deze handeling kan echter niet bewerken wat hier staat in Johannes 3. Het is wel waar dat de doop een *beeld* ervan is, een symbool van de afwassing van de zonden en het opnieuw geboren worden. Maar deze handeling zelf kan niet bewerken wat hier staat. Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het koninkrijk van God niet binnengaan. Het water is dus niet letterlijk *water*, het is het water van het Woord van God. Het waterbad hebben wij figuurlijk gesproken ook elke dag nodig als gelovigen om gereinigd te worden van onreinheid in onze wandel op aarde.

'U bent o Heer, mijn leven'...
'Aan U wil ik slechts denken'

Het was menselijk gesproken een eer voor de Heere Jezus, dat deze geleerde farizeeër bij Hem kwam. In vers 10 lezen wij dat Jezus hem 'de leraar van Israël' noemt. Als je dat nu zou moeten invullen, dan zou je aan een belangrijke rabbijn denken, een opperrabbijn. Misschien heb je wel eens gehoord dat er nu in Israël twee opperrabbijnen zijn, uit twee verschillende stromingen. De grote leraar van Israël kwam hier dus bij de Heere Jezus en sprak Hem aan als rabbi, als leraar. Hij eerde Hem met de woorden: 'Wij weten dat U van God bent gekomen als leraar; want niemand kan deze tekenen doen die U doet, tenzij God met hem is' (Joh. 3:2).

Nicodemus behandelde de Heer dus eigenlijk als een profeet, nog meer dan een collega rabbi. Dan zou je kunnen verwachten dat er zich een interessant gesprek ontwikkelde tussen die twee geleerde mannen over allerlei godsdienstige zaken, maar tot onze verbazing gebeurt dat helemaal niet. Ik denk ook dat Nicodemus zelf verbaasd zal zijn geweest over de loop van dit gesprek. De Heer antwoordde hem, recht op de man af: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien'. U moet opnieuw geboren worden (Joh. 3:3, 7).

Dat is de eenvoudige, klare boodschap van de Heere Jezus: Nicodemus, je weet wel veel, je bent de leraar van Israël, maar je moet opnieuw geboren worden! Je moet een hele nieuwe start maken, een nieuw begin. Je moet een heel ander leven ontvangen, om voortaan in nieuwheid van leven te kunnen wandelen. Maar Nicodemus begrijpt daar niets van. Hij zegt: Hoe kan dat nu gebeuren, hoe kan een

mens opnieuw geboren worden. Kun je weer opnieuw een kleine jongen worden of een baby, en dan opnieuw geboren worden? Hij snapt het niet, maar Jezus zegt: 'Bent u de leraar van Israël en weet u deze dingen niet' (Joh. 3:10)?

En in vers 12 rangschikt de Heer die dingen, dus ook dit thema van de nieuwe geboorte, onder de aardse dingen. Als ik u de *aardse* dingen heb gezegd en u niet gelooft, hoe zult u geloven als ik u de *hemelse* zeg? En dit thema van de nieuwe geboorte, dat de Heer hier rangschikt onder de aardse dingen, dat vinden we inderdaad al in het Oude Testament. Namelijk in Jeremia 31, een hoofdstuk dat spreekt over het nieuwe verbond; want in de beloften die verband houden met dit verbond, is er ook sprake van een heel *nieuw* begin. Dit is het verbond dat ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord van de Heere (Jer. 31:33). Ik zal Mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven. Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Ken de Heere, want zij allen zullen Mij kennen van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord van de Heere, want ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonden niet meer gedenken.

En in Ezechiël 36 is sprake van het feit dat de Heere rein water op hen zal sprenkelen. Daar vinden we dus ook iets over de nieuwe geboorte uit water en geest. 'Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden, van al uw afgoden zal ik u reinigen. Dan zal ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Het hart van steen zal ik uit uw lichaam wegnemen en ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal ik in uw binnenste geven'. Hier heb je dus in Ezechiël 36 ook de begrippen water en geest. Rein water zal ik op u sprenkelen. En Mijn Geest zal ik in uw binnenste geven. Dat is dus geboren worden uit water en geest. Nicodemus, die de profeten kende, had iets hiervan kunnen weten en kunnen begrijpen wat de Heer bedoelde.

En je zou dus kunnen zeggen: dit thema van de nieuwe geboorte is de eerste stap om een echte volgeling van de Heere Jezus te worden, om Zijn discipel te zijn en bij Hem te horen. Zo kunnen wij van Hem leren en kunnen wij voortaan achter Hem de weg gaan. Nicodemus schaamde zich nog ervoor openlijk de zijde van de Heere Jezus te kiezen. Maar dat is wel wat een discipel, een volgeling van de Heer moet doen: dat hij openlijk de Heer liefheeft, Hem dient en Hem volgt. Hij kwam 's nachts in het donker bij de Heer (Joh. 3:1). Hij had toen de duisternis nog liever dan het licht, maar ging wel naar het ware Licht toe (Joh. 3:19-21). En eenmaal in het licht gekomen, keek de Heere Jezus dwars door hem heen en vertelde hem de volle waarheid.

Nicodemus kwam uit de duisternis in het licht, letterlijk en figuurlijk, want de Heere Jezus stond voor hem en verkondigde hem alles (vgl. Joh. 4:25). Nicodemus wilde Hem nog niet belijden. Hij wilde een interessant gesprek hebben, maar de Heer kwam met die ernstige boodschap: Nicodemus, je moet opnieuw geboren worden. En ik denk dat dit een uitwerking gehad heeft op hem, dat hij erover nagedacht heeft en dat de Heilige Geest ook in zijn hart gewerkt heeft. Misschien heeft hij de profeten wel erop nagezocht. En zo is hij gegroeid in het geloof en is hij verder gekomen.

ADVERTENTIE

Habakuk

Een profeet die God omhelst

De wegen van de Heere God in een wereld vol oorlog en zonde

Auteur: Johan Schep

Toen ik (Johan) tot persoonlijk geloof kwam in de Heere Jezus – ik was toen in Israël –, heeft de profeet Habakuk een bijzondere betekenis voor mij gekregen. Ik heb zoveel liefde voor hem gekregen vanwege zijn eerlijkheid naar de Heere God toe. Hij was niet op zichzelf gericht en was ontzettend begaan met zijn eigen volk. Hij maakte zich zorgen over de geestelijke toestand van Juda en hij hield van zijn volk.

ISBN/EAN 978-94-91797-65-1; Blz. 40; Prijs: 2,40 Euro

Nieuw verschenen

HET LANGSTE EN HET KORTSTE WOORD

HEBREEËN 3:7

Friedhelm König

Een vrolijke groep jonge mensen was de tijd aan het doden door raadsels op te lossen. Een man luisterde ernaar met veel belangstelling en stelde uiteindelijk de vraag: 'Welk woord is het langste van allemaal?' De jonge mensen dachten hard na, en fronsten hun wenkbrauwen. Geen van hen vond het juiste antwoord. De vreemde zag hun verlegenheid en gaf uiteindelijk zelf het antwoord. 'Het langste woord,' zei hij, is

Eeuwigheid!

Iedereen was verbaasd over de oplossing van het raadsel en niemand kon het tegenspreken.

'Kunnen jullie me nu vertellen wat het kortste woord van alles is?' vroeg hij toen. En weer begonnen ze te raden en te denken. Maar niemand vond de oplossing. Toen beëindigde de vragensteller het lange overleg: 'Ik zal het je vertellen. Het kortste woord is

Nu!

En toen vervolgde hij: 'Dit is het heden van de genadetijd: nu, of vandaag. En onthoud jonge vrienden, dat dit de korte tijd is waarin we ons moeten voorbereiden op de eeuwigheid en God moeten leren kennen!' Deze korte toespraak maakte diepe indruk op de jongeren.

Ook wij mogen niet onverschillig staan tegenover dit thema. Het 'nu' ligt nog steeds in onze handen. Vandaag is de juiste tijd om het aangeboden heil van God aan te nemen. Zodra de drempel naar de eeuwigheid is overschreden, kan niemand zich meer tot God wenden. Want dit moet hier en nu gebeuren. Daarom het oprechte pleidooi: Gebruik het nu en vandaag en stel je open voor Gods liefde en genade. Hij heeft lang op je gewacht. 'Hoe zullen we ontkomen, als we zo'n grote redding verwaarlozen?' (Hebr. 2:3) Daarom:

'Heden, als u Zijn stem hoort, verhard uw hart niet' (Hebr. 3:7).

Zij die het korte 'nu' verwaarlozen, zullen zichzelf een *eeuwigheid* lang verwijten maken.

WOORDSTUDIE

DE AFVAL, OF DE OPNAME?

Over de vertaling van Gr. *apostasia* in 2 Thessalonicenzen 2:3.

Gerard Kramer

Over de vertaling van Gr. *apostasia* in 2 Thessalonicenzen 2:3. Recent heb ik tweemaal de vraag gekregen of in de tweede brief aan de Thessalonicenzen niet een andere vertaling moet worden gekozen voor het Gr. *apostasia*. Paulus herinnert de verontruste gelovigen in Thessalonica hier aan twee gebeurtenissen die aan de Dag van de Heer voorafgaan. Dat zijn achtereenvolgens:

- de afval en, daarmee samenhangend,
- de openbaring van de antichrist (aangeduid als 'de mens van de zonde' en 'de zoon van het verderf' in vers 3, en als 'de wetteloze' in vers 8; de aanduiding 'antichrist' is van Johannes (zie 1 Joh. 2:18, 22; 4:3; 2 Joh.:7).

De beide vraagstellers vroegen mij of het met 'afval' vertaalde woord *apostasia* niet beter vertaald kan worden met 'vertrek' – omdat daarmee op de opname van de gemeente zou worden gedoeld. Dus tijd voor een nader onderzoek!

De Nederlandse Bijbelvertalingen

De in Nederland gebruikte Bijbelvertalingen vertalen 'afval' (SV, NBG'51, HSV, Telos 1982, 2018), 'de afvalligheid' (Naardense Bijbel), 'de grote afval' (Willibrord 1966), 'de geloofsafval' (Willibrord 2017), of geven een uitleggende omschrijving die daarmee overeenstemt, zoals 'voordat velen zich van het geloof hebben afgekeerd' (NBV'04, '21), of 'de grote ontrouw aan God' (Het Boek). Geen enkele Bijbelvertaling kiest voor 'het vertrek', zo voor de hand liggend is die vertaling dus niet. Maar belangrijker is natuurlijk of het Gr. woord *apostasia* 'vertrek' kan betekenen, en of die betekenis ook in het Nieuwe Testament voorkomt.

Waar in het N.T. nog meer?

Het Gr. woord *apostasia* komt in het Nieuwe Testament verder nog eenmaal voor, en wel in Handelingen 21:21, waar sprake is van 'afval van Mozes'. De betekenis 'vertrek' baseert men op een verwijzing in Liddell-Scott-Jones, *A Greek-English Lexicon, with a Supplement*, Oxford 1973. Dit standaardwerk geeft inderdaad ook de betekenis 'vertrek' als mogelijkheid, maar verwijst voor die betekenis alleen naar het werk van een 6^e-eeuwse (!) auteur die een wetenschappelijke verhandeling schrijft over de meteorologie van Aristoteles. In de desbetreffende passage gaat het over het effect van warmte op vaste en vloeibare stoffen.

De 'verdwijning' of het 'vertrek' van een stof bij verhitting zouden wij 'verdamping' noemen. In deze late tekst wordt

het woord in een wetenschappelijke betekenis gebruikt; het is niet juist deze zeldzame betekenis in het eeuwen eerder geschreven Griekse N.T. in te lezen.¹ Het woord betekent verder, ook in voorafgaand aan het N.T. geschreven teksten, zonder uitzondering 'opstand', 'rebellie', en geeft nergens het 'vertrek' van een mens of voertuig ergens vandaan.

En het verwante werkwoord?

Het verwante werkwoord betekent in de actieve vorm (Gr. *aphistèmi*) letterlijk 'doen afvallen van, afvallig maken', en komt voor in Handelingen 5:37 ('trok volk achter zich', in de zin van 'maakte volk afvallig zodat het hem volgde'; als mediale vorm (Gr. *aphistamai*) betekent het letterlijk 'op een afstand gaan staan van', 'afvallen van', 'afvallig worden van'.

Het komt voor in Lukas 2:37 ('die niet uit de tempel week'); 4:13 ('week hij van Hem'); 8:13 ('in een tijd van verzoeking vallen zij af'); 13:27 ('gaat weg van Mij'); in Handelingen 5:38 ('blijft af van deze mensen'); 12:10 ('scheidde de engel van hem'); 15:38 ('hen... in de steek had gelaten'); 19:9 ('scheidde hij zich van hen af'); 22:29 ('lieten zij... hem met rust'). Ook in 2 Korinthiërs 12:8 ('dat hij van mij zou wijken'); 1 Timotheüs 4:1 ('sommigen van het geloof zullen afvallen'); 2 Timotheüs 2:19 ('zich onttrekken aan ongerechtigheid'), en Hebrëeën 3:12 ('om af te vallen van [de] levende God').

Als we deze plaatsen overzien, komen voor vergelijking met 2 Thessalonicenzen 2:3 in aanmerking Lukas 8:13; Handelingen 21:21; 1 Timotheüs 4:1 en Hebrëeën 3:12. Uit het feit dat er ook plaatsen bij zijn waar sprake is van een fysieke scheiding of verwijdering – van een vertrek dus –, mag niet worden afgeleid dat deze zelfde optie ook in het zelfstandig naamwoord kan worden ingelezen.

Het gaat om afval

Het Gr. *apostasia* betekent dus 'afval', en dat is *het opgeven van een eerder ingenomen positie of relatie*; vgl. ook het gebruik van het besproken verwante werkwoord in Septuaginta-plaatsen als Genesis 14:4; 2 Kronieken 21:8 (politieke afval) en Deuteronomium 32:15; Jozua 22:18v.; 23 (religieuze afval) – en, nog interessanter, van het zelfstandig naamwoord in Jozua 22:22. In 2 Thessalonicenzen 2:3 wordt in absolute zin gesproken over 'de afval', en wel in onmiddellijk verband met de openbaring van de antichrist. Zowel het Jodendom als het christendom zullen in de toekomst namelijk hun oorspronkelijke grondslag openlijk verlaten; dit verklaart het gemak waarmee de antichrist hen zal kunnen verleiden; zie 1 Johannes 2:22. Wordt er dan in 2 Thessalonicenzen helemaal niet over de opname gesproken? Zeker wel: die wordt aangeduid met een prachtige omschrijving, namelijk 'de komst van onze Heer Jezus Christus en onze bijeenvergadering tot Hem' in hoofdstuk 2:1. De opname is juist de achtergrond waartegen Paulus daarna schrijft over wat de Thessalonicenzen zo bezighield.

1) Tijdens het schrijven van deze WoordStudie stuitte ik op de online te raadplegen gedegen brochure van Lee W. Brainard, *Apostasia in 2nd Thess. 2:3. Rapture or Apostasy*, Soothkeep Press, 2021. Interessant is dat Brainard gelooft in de opname van de gemeente voorafgaand aan de Grote Verdrukking; toch is dat voor hem geen reden om in *apostasia* een verwijzing naar de opname te zien!

HET BOEK JESAJA

DEEL 25 - DE HEILIGE VAN ISRAËL

Ger de Koning

Jesaja 58 - Het gevaar van schijnvroomheid

Verzen 1-5. Het lijkt erop dat het volk zijn best doet om het God naar de zin te maken. Ze vasten, ze bidden dagelijks en ze hebben ook belangstelling voor Zijn wegen. Je zou, toegepast op onze tijd, zeggen dat het mensen zijn die graag christelijke samenkomsten bezoeken en ook thuis godsdienstig bezig zijn. Maar het is duidelijk dat hun hart er helemaal niet bij betrokken is. Ze klagen erover dat ze zo weinig van Gods zegen in hun leven merken, waarop ze toch recht hebben vanwege hun geweldige inzet voor Hem en hun belangstelling voor Zijn dingen, zo vinden zij.

Verzen 6-7. Maar de HEERE zit niet te wachten op een vormdienst. Als ze werkelijk voor Hem vasten, zullen ze dat laten zien in de zorg voor hongerigen, armen en naakten en hun familie. De zeven vormen van vasten die de HEERE noemt, vragen een afzien van eigen belangen en een offer in de vorm van tijd, kracht en middelen. Kijken wij om naar hen die geestelijk hongerlijden en geestelijk in de kou staan? Als wij geen echte zorg voor hen hebben, heeft de verkondiging van de hoogste waarheden voor Hem geen betekenis.

Verzen 8-12. Als zij over het vasten denken zoals Hij in de vorige verzen heeft gezegd en hiermee handelen zoals Hij wil, zal hun licht doorbreken. De gerechtigheid en de heerlijkheid zullen hen beschermen voor hen en achter hen, zoals destijds de wolkkolom bij hen was tijdens de woestijnreis. Hun gebed zal door Hem worden verhoord. In vers 11 somt God een overvloedige zegen op die Hij hun zal geven, als ze naar Hem zullen luisteren. In vers 12 belooft Hij dat Hij hen ook als natie zal herstellen.

Verzen 13-14. De beloften worden hun eigendom als ze niet hun eigen wil volgen, niet hun eigen genoegens zoeken en geen waardeloze woorden spreken. Als ze daaraan beantwoorden, zullen ze zich verheugen in de HEERE. 'Vreugde scheppen in de HEERE' is de hoogst mogelijke bezigheid. Het is het voorrecht van de gelovige. Hij mag die vreugde beleven in zijn aanbidding van Hem. Hij mag die vreugde ook beleven in het dienen van Hem in het dagelijks leven. Het is mogelijk geworden, doordat Christus hun Messias is geworden.

Als nieuwtestamentische gelovigen is onze rust, waarvan de sabbat spreekt, gelegen in het volbrachte werk van Christus. Het besef daarvan zal ons bewaren voor het najagen van eigen belang. Voor ons is het in die zin elke dag sabbat. We mogen elke dag beleven als een 'heilige dag' van de Heere – een dag die niet voor onszelf, maar voor Hem geleefd wordt (2 Kor. 5:15b). Zó te leven is de ware rust voor de gelovige.

Het is het leven vanuit de rust die Christus door Zijn dood en opstanding voor ons heeft verworven.

Er zijn nog meer beloften, die voor Israël letterlijk en voor ons geestelijk zijn. Het 'rijden op de hoogten' spreekt van de positie van Israël te midden van andere volken (vgl. Deut. 32:13). Toegepast op ons mogen we denken aan onze positie in de hemelse gewesten in Christus.

Het 'voeden met het erfelijk bezit' spreekt voor Israël van het in bezit nemen van de hele erfenis die aan de vaderen is beloofd. Voor ons betekent het dat we mogen denken aan het genieten van de zegeningen die we in Christus in de hemelse gewesten hebben ontvangen.

Jesaja 59 - Verlossing door bekering tot God

Vers 1. De Israëlieten twijfelen eraan of de HEERE hen wel kan verlossen uit de macht van hun vijanden. Ook twijfelen ze eraan of Hij wel in staat is om te horen. Maar Hij is machtig om hen te bevrijden. Zijn kracht staat hun ter beschikking; en als ze oprecht tot Hem roepen om hulp, zal Hij naar hen luisteren.

Verzen 2-8. Jesaja maakt hun duidelijk dat het probleem niet bij God ligt, maar bij *hen* (vers 2). Zij hebben door hun zonden een barrière opgericht tussen henzelf en God. Als wij bidden en niet worden verhoord, moeten wij onszelf ook afvragen of er in ons leven zonden zijn, waardoor Hij niet kan verhoren (vgl. Jak. 4:3). Vervolgens houdt Jesaja het volk voor wat er allemaal niet deugt bij hen (verzen 3-8).

Verzen 7-8. Deze verzen worden door Paulus in Romeinen 3 aangehaald om de schuld van de mens in zijn algemeenheid te beschrijven (Rom. 3:15-17). Dat geeft aan dat Gods volk zo diep is gezonken, dat het is gezakt tot het niveau van de mens zonder God. Jesaja stelt het contrast voor dat er is tussen hun wegen van verwoesting en verderf, en de weg van de vrede. Dat betreft zowel hun relatie met God als hun relatie met de medemens. Wie het pad van de mens van de zonde volgt, kent geen vrede.

Verzen 9-15a. In deze verzen gaat de profeet over van het spreken in de derde persoon meervoud – zij en hun – naar de eerste persoon meervoud: wij en onze. Hij sluit zichzelf bij het volk in. Met en namens het volk erkent de profeet de overtreding. Ook bevestigt hij de gevolgen van het oordeel van God over hen. Nadat zij hun blinde en dode toestand hebben erkend (verzen 9-11), gaat het volk nu de zonden belijden en noemen. Ze erkennen dat deze rampen allemaal over hen komen vanwege hun talrijke overtredingen.

Verzen 15b-20. Er is niemand die de kant van God kiest tegen de gruweldaden die het volk bedrijft en de onvermijdelijke

gevolgen daarvan. Hij ziet het kwaad, maar Hij ziet niemand die zich dat aantrekt en er iets aan gaat doen. Het woord 'voorbidder' (vers 16) is ook te vertalen met 'iemand die tussenbeide komt', een 'middelaar'. Er is ontzetting bij God, omdat er geen man of vrouw van karakter is die voorbede doet om de vloed van het kwaad die over het volk dreigt te komen te keren. Zijn wij voorbidders voor Gods volk?

Als dan niemand het voor het volk opneemt, zal Hij het Zelf gaan doen. Hij zal Zelf de Verlosser van Zijn volk zijn (vers 20). Niemand hoeft Hem te helpen. De vier eigenschappen waarmee de HEERE Zich tooit (vers 17), herinneren aan de wapenrusting van de gelovige in de brief aan de Efeziërs – waar de kledingstukken bestaan uit de geestelijke wapens die ons ter beschikking staan om de vijand te weerstaan

JOJADA

SLOT - PRIESTER IN GODS PLAN

2 Koningen 11-12; 2 Kronieken 22-24

Kris Tavernier

Jojada brengt het volk terug naar God

Het volk was afgedwaald van God, maar nu brengt Jojada het volk terug naar God. Direct sluit hij twee verbonden. Een eerste verbond bekrachtigt dat het volk en de koning opnieuw het volk van God zullen zijn. Het is de vernieuwing van het verbond dat God had gesloten met Israël in de tijd van Mozes (Ex. 24:7-8; Deut. 4:20; 27:9-10). Een tweede verbond wordt gesloten tussen het volk en de koning. Enerzijds zal de koning het volk leiden volgens de wet van God, anderzijds zal het volk de koning dan ook gehoorzamen (vgl. 2 Sam. 5:3). Zo is het volk teruggebracht tot God na die lange tijd van afdwaling. Laten ook wij er een hart voor hebben om mensen terug naar God te brengen, wanneer zij een periode zijn afgedwaald of zijn verslapt (vgl. Jak. 5:19-20). En hopelijk zullen wij altijd mensen rondom ons hebben, die onszelf ook tot God terugleiden wanneer het er in ons geloofsleven minder goed aan toegaat.

Dan dienen er twee zaken te gebeuren. Ten eerste dienen we ons af te scheiden van wat ons van God heeft weggetrokken. Ten tweede dienen we onze relatie met God te hernieuwen en te herstellen. Dat zien we ook in het vervolg van deze geschiedenis. Enerzijds wordt de tempel van Baäl in Jeruzalem vernietigd, anderzijds wordt bevel gegeven tot het herstel van de tempel van God.

Vervolgens komt het volk dan meteen in actie en zij trekken naar de tempel van Baäl. Ze vernietigen de tempel, de altaren en de beelden. Ook doden ze Mattan, de priester van Baäl. Ook dat is een realiteit. Wanneer wij zijn afgedwaald, dan zullen wij later ook de oorzaak van dat afdwalen moeten onderkennen en ermee afrekenen. Zoals de afbraak van de Baältempel 'volkomen' was bij dit gebeuren, zo dienen ook wij dan schoon schip te maken met wat ons van God heeft

(Ef. 6:13-17). Er is wel een verschil met ons, en dat is dat de HEERE geen verdediging nodig heeft. Hij gebruikt deze wapens om Zich te wreken op Zijn vijanden.

Vers 21. Het hoofdstuk besluit met de belofte van een nieuw verbond. Het is gebaseerd op Gods belofte, ofwel Zijn woord aan Abraham (Gen. 17:4). Het overblijfsel krijgt ook de toezegging dat Gods Geest op hen zal komen. Hier hebben we weer die prachtige combinatie van Woord en Geest, die vaker wordt genoemd. Woord en Geest zullen in de eindtijd de kracht van het volk zijn (vgl. Hag. 2:6). Deze combinatie is ook voor ons in deze tijd van onschatbare betekenis.

afgetrokken. Helaas zal het werk toch onvolkomen blijken, en blijven de offerhoogten nog wel bestaan. Een leerzame les voor ons.

Ook geeft koning Joas, ongetwijfeld onder impuls van Jojada, bevel aan de priesters om de tempel van God te herstellen. Onder Athalia's regering had de tempel immers ernstige schade opgelopen. Dit is vanzelfsprekend heel mooi. Joas is dan al wat ouder, want hij is ondertussen getrouwd. Helaas zal, volgens het verslag in 2 Koningen 11, in zijn drieëntwintigste regeringsjaar – Joas is dan dertig jaar oud – blijken dat dit werk nauwelijks vordert. Joas roept de priesters ter verantwoording en het blijkt dat deze er geen zin in hebben om de tempel eigenhandig te herstellen, maar zij eigenden zich tegelijkertijd de fondsen hiervoor toe voor hun eigen levensonderhoud. Om de financiën veilig te stellen installeert Jojada, nu onder impuls van Joas, een offerkist met een gleuf, een soort collectebus, waar de priesters niet kunnen bijkomen. Voortaan wordt het werk geregeld met opzichters die over de tempel werden aangesteld. De verslaggeving in 2 Kronieken 24 toont ons dat er vanaf dat moment een enthousiast begin werd gemaakt met de herstelwerkzaamheden. Wel werden er voortdurend reeds brandoffers gebracht in de tempel zolang Jojada leefde.

Wanneer wij zijn afgedwaald, dan zullen wij later ook de oorzaak van dat afdwalen moeten onderkennen en ermee afrekenen.

We kunnen ons de vraag stellen of Jojada in beide situaties tekort geschoten is. Had hij de vernietiging van de offerhoogten zelf moeten bewerkstelligen? Had hij beter toezicht moeten houden op de vorderingen bij het herstel van de tempel? Misschien wel, maar ik sta mijzelf niet toe om te oordelen over deze held. Het lijkt mij veeleer het probleem dat anderen hun hart niet volkomen op God hadden gericht. Dat lijkt mij eerder de oorzaak van de tekortkomingen die er waren in beide situaties. Laat ons dat echter niet ontmoedigen! Enerzijds moeten wijzelf ons deel van het werk doen, en anderzijds anderen aansporen om dat te doen. Maar het is niet juist, omdat anderen niet trouw erin zijn, dat wij het dan ook maar zouden opgeven. Wij dienen in de eerste plaats de Koning en Zijn koninkrijk. Wat anderen doen is hun verantwoordelijkheid en een zaak van God.

Jojada heeft Joas Gods weg geleerd

Het werk van Jojada was nog niet klaar. Hij had Joas op de troon gebracht, nu moest hij hem ook leren te regeren en wel op zo'n manier dat het goed was in Gods ogen. Zolang Jojada koning Joas onderwees, regeerde deze in overeenstemming met de wil van God. Jojada was dan ook de belangrijkste adviseur van de koning, zolang hij leefde. Zijn invloed was dermate groot dat hij ook de twee vrouwen voor koning Joas uitkoos. Eén ervan was Joaddan, en zij was afkomstig uit Jeruzalem. Zij was de moeder van de troonopvolger van Joas, namelijk Amazia, en daarmee was de David-dynastie veilig gesteld. Jojada was verantwoordelijk voor heel de positieve regeringsperiode van koning Joas. Heel zijn leven lang was hij 'de trouwe hulp' van koning Joas (2 Kron. 24:22). Helaas lezen we meermaals dat het goed ging, 'zolang Jojada leefde'. Daarna luisterde koning Joas naar slechte raadgevers en zette het verval zich weer in. Op een bepaald moment worden het volk en de koning terechtgewezen door Zacharia, de zoon van Jojada. Hieruit mogen we zeker concluderen dat Jojada niet alleen maar aan Joas Gods weg heeft geleerd, maar ook aan zijn zoon Zacharia. Joas laat het helaas afweten, Zacharia gelukkig niet.

Hoe de uitkomst ook mocht zijn, Jojada was iemand die aan anderen Gods weg kon leren. En wat hebben we behoefte aan zulke mensen! Ben jij zo iemand? Ben ik zo iemand? Luisteren wij als anderen ons Gods weg leren? In het bijzonder jongeren en pasbekeerden hebben dergelijke mensen nodig. Ikzelf ben nog steeds diverse mensen dankbaar dat ze mij Gods weg hebben geleerd, toen ik jonger was en mij hebben geleerd de Bijbel te lezen. Maar laat ons eerlijk zijn, ook ouderen en mensen die al langer gelovig zijn, hebben nog steeds personen nodig die hun Gods weg leren of voorleven. Ik ben ook dankbaar dat ik zulke mensen nog rondom mij heb. Ik hoop dat ik ook zo iemand mag zijn voor anderen. Jij ook? Het gaat vooral om het leren van Gods weg, en over hoe wij kunnen leven volgens Zijn wil. Bijbelkennis is vanzelfsprekend heel belangrijk en uiterst nuttig bij het leren van Gods weg. Maar dat is waar het dan ook toe moet leiden, tot een praktijk in het dagelijks leven die in overeenstemming met Gods gedachten is. De kennis mag geen dode letter blijven, het moet een handvat zijn. Tegelijkertijd kunnen mensen met minder Bijbelkennis evengoed mensen zijn, die aan anderen Gods weg kunnen leren. Laten wijzelf trouw Gods weg

gaan en waar wij kunnen ook aan anderen leren Gods weg te gaan. Naast het gebruik van woorden zullen we vooral voorbeelden moeten zijn (vgl. Hebr. 13:7).

Jojada krijgt een eervol einde met een bittere nasmaak

God zegende Jojada met de hoge leeftijd van 130 jaar oud. Hij stierf 'oud en van dagen verzadigd' (2 Kron. 24:15-16). Dit is een eervolle uitdrukking over iemand in de Bijbel, die we ook aantreffen bij Abraham (Gen. 25:8), Izak (Gen. 35:29) en Job (Job 42:17). Hieruit mag wel blijken dat er in de Bijbel heel respectvol wordt gesproken over Jojada. Hij verkeerde in goed gezelschap. Na zijn dood kreeg Jojada een heel bijzondere eer. Hoewel hij priester was, werd hij namelijk begraven 'in de stad Davids' en wel 'bij de koningen'. Dat is een groot eerbetoon, dat zelfs niet elke koning kreeg. Zo werd bijvoorbeeld koning Joas wel begraven in de stad van David, maar niet in de graven van de koningen (2 Kron. 24:25). We kunnen hieruit leren dat het wel degelijk goed is om trouwe dienstknechten van God en Zijn koninkrijk gepast te eren. Dat doet God in de Bijbel ook. Mogen wij het ook verdienen, door de genade en de kracht van God, om na ons leven hier op aarde herdacht te worden als trouwe dienstknechten. Natuurlijk is er nog iets belangrijker dan dat, en wel dat we door God zullen worden begroet met de woorden: 'Voortreffelijk, goede en trouwe slaaf, over weinig ben je trouw geweest, over veel zal Ik je stellen; ga de vreugde van je Heer in' (Matt. 25:21, 23).

Helaas is er toch ook een bittere nasmaak, niet door Jojada, maar wel door koning Joas. Ik noemde al dat Zacharia, de zoon van Jojada, op een bepaald moment koning Joas en het volk terecht wees. Koning Joas was dermate afgedwaald, dat hij Zacharia hiervoor liet stenigen. Hoe ironisch kan het zijn? Jojada diende koning Joas heel zijn leven lang, en hij was zijn steun en toeverlaat. Diezelfde koning Joas liet de zoon van Jojada, Zacharia, stenigen omdat die eigenlijk het werk van zijn vader Jojada voortzette. Wat een dieptepunt is dit: stank voor dank. Als Jojada het had geweten dat dit zou gebeuren! Maar zo moeten we niet denken. Soms krijg je van mensen gepaste eer, soms krijg je stank voor dank. Waarom zou je er nog voor gaan? Omdat het aan God is om te beoordelen. Dus, hoe het ook zij, laten wij net zoals Jojada ons leven lang ervoor gaan: voor de Koning en voor Zijn koninkrijk!

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Wie was de eerste herderin die in de Bijbel wordt genoemd?
2. Welke discipelin werd door Petrus opgewekt uit de dood?
3. Hoeveel dagen wilden de overpriesters het graf van Jezus laten bewaken?

Antwoorden

1. Rachel (Gen. 29:9)
2. Dorkas (Hand. 9:36-41)
3. Drie dagen (Matt. 27:64)